

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštne znaša.

Za oznanila plačuje se od četirjostopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

Velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13.— Četrt leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 | Jeden mesec . . . „ 1-10
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15.— Četrt leta . . . gld. 4.—
Pol leta . . . „ 8.— | Jeden mesec . . . „ 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

O „kranjskem“ rodoljubju.

Žalibog, da se hoče ukoreniniti nekako nasprotstvo mej kronovino Kranjsko in mej drugimi pokrajinami slovenskimi. Prišlo je tako rekoč v navado, da se izven Kranjske piše o našem „lokalnem patriotizmu“ z zbadljivostjo, ki tembolj bolj, ker je dotična pisava povse neutemeljena in do cela nepremišljena. Kar se tiče našega slovenskega in slovenskega mišljenja, hočemo biti zavarovani pred vsakim sumom in nikdo ni opravičen, nam v tem oziru dajati poukov, kakor jih daje učitelj svojemu učencu! Tukaj se nam ne vidi potrebno, da bi se obširneje branili. Nespametno pa je, če se nam pri vsaki priliki očita, da smo tesnosrčni „lokalni patrijotje“. Istina je, da se radujemo nad vsakim napredkom slovenstva v kranjski kronovini, ker se ne da tajiti, da je naša vojvodina vendar le glava našega slovenstva in da bi se tudi Slovencem „ob meji“ prav pikro godila, kakor hitro bi opešali kranjski „lokalni patrijotje“, in kakor hitro bi se Nemci polastili te kronovine, ter uničili v nji slovenske uplive! Isto tako se nam očita, da v središču Slovenije ne kažemo nikake požrtvovalnosti in da stiskamo pod palcem svoje groše. To očitaneje je žaljivo in še bolj neutemeljeno od prejšnjega. Koliko mi v beli Ljubljani plačujemo tako imeno-

vanega „narodnega davka“, o tem se tistim, ki mej nami ne živé, niti sanja ne. Pa mi nočemo razobešati svoje hvale, samo to smemo zahtevati, da naj se vsak, ki nam od kake „meje“ sem očita nepožrtvovalnost, poprej pouči, da ne bo krivice delal posebno požrtvovalnim rodoljubom, kakeršnih šteje Ljubljana več, nego vsako drugo slovensko mesto.

„Kranjsko“ rodoljubje smé se brez strahu pokazati na božje solnce, in dokaze imamo s tem, da se je razvilo do visoke stopinje in do prave požrtvovalnosti. V ta dokaz nam služi pred vsem bliščeče ime našega sotrudnika in somišljenika Antona Kneza. Zagreblji smo ga v zemljo, a za sabo je pustil spomin, ki mu bode ostal toliko časa, kolikor časa bode živel narod slovenski. Zdatno svoje imetje položil je domovini na oltar, ter imenoval pravnim svojim naslednikom društvo, ki ni samo lokalnega kranjskega pomena. V svoji oporoki pravi blagi zapustnik, da je celih šest let mislil in premišljeval, kako bi svoje imetje posvetil svojemu narodu in kako bi v prvi vrsti preprostemu narodu ogledil in pripravil pot do višje olike. Bil je pokojnik mladenič v cvetočih letih, v kojih drugi še z obema rokama segajo po razkošjih lahkih mišljenega življenja. In bil bi si lahko privoščil to ali ono, kar se rodi na drevesu življenja, ali po tem ni hrepnela njegova čista duša! Bolj kot se mu je pod roko množilo posvetno imetje, bolj je napenjal moči svojega duha, da bi prišel do prave steze, do pravega ukrepa. In ta ukrep obsežen je sedaj v njegovi oporoki, ne kakor misel, ki se je utrnila v jednom kratkem trenutku, pač pa kakor sad, ki je zorel celih šest let. Blagor narodu, če šteje v svoji sredi take mladeniče, kakor sta bila Fran Kotnik in Anton Knez! Nikdo nam ne sme očitati, da je pri nas narodna zavest samo igrača, kojo jemljejo v roko nezreli dijaki in koji v drugem ni pripisati nikake veljave. Kako globoko morala je že narodna zavest pognati svoje korenine, če pri nas mladeniči, ki so drugod udani radostim življenja, dolgo vrsto let premišlujejo in premišlujejo, kako bi s svojim imetjem koristili narodu, in če se tedaj, ko jim je zapustiti svet, v tako grozopolnem trenutku s polno dušo oklenejo ravno naroda, iz kojega so se — ne k sreči — porodili. Malo takih vzgledov dobite pri drugih bogatejših in številnejših narodih in tem bolj

nam služi v tolažilo, da ima uprav naš mali narod take moče, s kojimi bi se drugod vse — drugače ponašali, nego se to godi mej nami!

Čemu še dalje pisati! Ostanimo hvaležni spominu Antona Kneza, kojega smo prerano zgubili, mi in domovina. Njegov spomin naj služi v vzor in posnemo drugim! Komur je dan posvetni imetek, pripravi naj se pravočasno, da ga vsaj nekaj oddeli svoji domovini, ki je podpore vredna in potrebna! Ni se nam bati po tem, da nas bo germanizacija pogoltnila ker rodoljubje je tedaj najvstrajnejše, če je združeno s požrtvovalnostjo. In v srcu našega Antona Kneza cvetelo je tako rodoljubje, in sedaj cvete iz njegove gomile, in cvet leta vžival bo v pozni dobi več slave, nego bi jo vžival spomenik od broná ali kamenja!

Onim pa, ki neprestano naglašajo naše „lokalno domoljublje“, pokladali bi na srcé, da naj že vendar jedenkrat obmolče, ker s tako nepremišljenim pisanjem drugega ne dosežejo, nego da nas žalijo in dražijo.

Če bi rodoljubje povsod kazalo tako lice, kakoršno kaže „kranjsko“ rodoljubje v oporokah Frana Kotnika in Antona Kneza, pa je lahko mirna Slovenija! —

Deželni zbor kranjski.

(X. seja, dne 31. marca 1892. leta.)

(Konec.)

Posl. Langer poroča v imenu finan. odseka o projektovani gradbi mostu čez Savo pri Smledniku. Ta most bi bil velika dobrota za tamošnje prebivalstvo, ker je dosedanje jedino občilo, to je brod, ob času povodnij neporabno. Stroški za ta most proračunjeni so na 13.000 ali skupaj s stroški za obestranski dovozni cesti na 18.000 gld. Fin. odsek predlaga, naj se za rečeno zgradbo dovoli iz deželnega zaklada 5000 gld. podpore. Vsprejme se.

Posl. baron Schwegel poroča o prošnji mestnega magistrata Ljubljanskega, da bi se zgradila v Ljubljani deželna hiralnica. Poudarja, da so opravičene tožbe mesta. Ljubljana ima mogo stroškov za oskrbovanje hiralcev, katerih pristojnost je časih težko določiti. Na Kranjskem je samo 11 zasobnih zavodov, v katerih je 321 hiralcev. Samo Bukovina ima bolj neugodne razmere vse druge kronovine so dokaj na boljem. Delavnosti dež. zbora

LISTEK.

Na galeriji.

Ura še ni deseta pred poludnem. Sedim na galeriji v redutni naši dvorani, katere nisem videl, odkar so v njej nastopali nekateri prav majhni govorniki. Da me kedo krivo ne bi umel, pojasniti hočem takoj, da so bili to le „liliputanci“, ne pa kdo izmed naših deželnih poslancev, ki ta čas zborujejo na istem mestu. Danes me je pa vendar zopet le radovednost privedla na galerijo. Toliko je bilo včeraj po Ljubljani govorice o predvčerajšnji seji, da sem res zaželel zopet jedenkrat videti tiste zelene mize, za katerimi se je prav predvčeranjim odločevala usoda bikov-plemenjakov. In tako, bodi mi lepo pomladansko solnce zunaj — jaz pa se stisnem v kot, iz katerega imam najlepši razgled po zelenih deželnozborskih mizah. Okolo njih je še vse prazno in dovolj prostora, če bi prišla deputacija bikov-plemenjakov poklonit se tistim poslaneem, ki so jih po hudi borbi v zadnji seji izročili v mehki

roki gospoda glavarja in tako rešili trdih kmetijskih rok naše kmetijske družbe. Borba je menda res bila, saj je še vedno nekaj duhá po smodniku, pa tudi po predivu, s katerim se je streljalo na branitelja kmetijske družbe. Ker je vsaka borba tudi šola, morala je seveda tudi debata zaradi bikov biti poučna. In poučni del je zastopal baron Švegl, ki je govoril nekaj uvod k svoji bodoči knjigi: „Nazorni nauk takta s pomočjo bikov-plemenjakov“. To je še bolj čudno, nego to, da se vračamo po časi v staro dobo, ko so ljudje barantali z volmi in biki. Če imajo biti biki-plemenjaki res „dispozicijski fond“ našega gospoda glavarja, česar pa ne verjamem, potem smo z jedno nogo že v omenjeni stari dobi.

Pa kaj se motim s temi mislimi! Poslanci so že prišli drug za drugim v dvorano in jaz sem morebiti prezrl marsikaj. Sedaj že ne vem povedati, kako so gospodje Dragoš, Pakiž, Lavrenčič in Ogorelec pozdravili svojega mojstra, gospoda Kluna, ko je vstopil, in kake migljaje so dobili, tudi za potrebno molčanje. In tudi drugod sem zamudil vse jutranje pozdrave, v katerih tiči dober kos politike.

Vender vsega nisem še zamudil. V tem hipu se je pri levih vratih prikazal gospod Šuklje. Nekako hitro gre mimo gospodov „kmetov“, namigne pozdrav gospodu Višnikarju, in zdaj-le je pri baronu Švegl-jji. Tu se sklonim malo naprej, poslušam in slišim:

Šuklje: Imam čast ekscelenca! Ali že veste najnovejše, da hoče „Dramatično društvo“ imeti v novem gledališču dvoje predstav na teden?

Švegl: To se mi vidi čisto naravno in prečudno bi bilo, ako bi Slovenci kaj manj zahtevali.

Šuklje: Ali, oprostite, ekscelenca, da se čudim Vašim besedam. Kaj bode potem z nemškimi predstavami, kakó naj izhaja nemški „Theaterdirektor“, če bode svoje ljudi plačevati moral sedem dni v tednu za pet predstav?

Švegl: Gospod profesor, jaz menim, da je to samo naša skrb, ker vidimo, da drugače ne ide, če imamo opraviti z boljšimi Slovenci, nego . . .

Cin — cin! Glavar je pozvonil, javna seja pričela.

V Ljubljani, dne 2. aprila.

Mef.

Dr. Majaron

ostaje torej še široko polje. Tudi so oskrbovalni stroški povsod nižji nego pri nas, kar dokazuje govornik z raznimi statističnimi podatki. Fin. odsek predlaga: Prošnja mestne občine Ljubljanske izroča se dež. odboru z nalogom, da pretresuje uprašanje, kako osnovati hiralnico v Ljubljani, porazumno z mestno občino Ljubljansko, ako mogoče v bližini bodoče bolnice. O tem, kakor sploh o napravi bolnic in hiralnic po deželi, naj poroča dež. odbor v prihodnjem zasedanju dež. zboru, oziroma naj stavi svoje predloge.

Posl. Hribar priznava, da je žalibog za dobrodelne namene dozdej na Kranjskem bilo moči storiti le malo. Trebalo bi okrožnih bolnic in hiralnic, katere bi olajšale bremena bolnicam, a nastane uprašanje, kdo bo imel skrb za take zavode L. 1881. ustanovila se je hiralnica v Ljubljani, v njo prihajajo osebe, ki niso popolnoma ozdravele, tudi take, ki niti v Ljubljani niso zbolele. Male občine ne bodo storile nič iz lastne inicijative, ker se jih mnogo niti ne briga za hiralce, za katere jim potem naraščajo taki ogromni troški v Ljubljanski hiralnici. Treba bode zakon predrugati če ne, naraščali bodo stroški vedno bolj. V interesu občin na deželi stavi nastopno resolucijo:

Visoka c. kr. deželna vlada se naprosi, delovati pri visokem c. kr. ministerstvu notranjih zadev na to, da pri predstojajočih posvetovanjih o spremembi domovinskega zakona z dné 3. decembra 1863 (drž. zak. št. 105) predloži državnemu zboru tako spremembo §§. 29. in 30., da bodo občine, v katerih se nahajajo dobrodelni zavodi, po mogočnosti obvarovane predplačil za bolniško in hiralnično oskrbovanje tujih občanarjev. Po kratkem odgovoru poročevalca barona Schwegela vsprejme se predlog fin. odseka in resolucija posl. Hribarja.

Prošnja bivšega učitelja in organista Jožefa Kravsa v Novem mestu se reši, ter se mu dosejanja miloščina 60 gld. zviša na 120 gld.

Okrožnega zdravnika dr. Antona Arko-ta v Škofji Loki prošnji se ugodi in se mu spregleda prekoračena normalna starost.

Posl. baron Schwegel poroča v imenu fin. odseka glede deželne podpore za morske toplice v Gradu. Fin. odsek predlaga: Dež. odboru se dovoli za l. 1892. 100 gld. kredita iz dež. zaklada, da pošlje revne bolne otroke v morske kopelj „nadvojvodinje Štefanije“ v Gradu.

Posl. dr. Tavčar stavlja še nastopno resolucijo: Deželnemu odboru se naroča, da bi — če mogoče — tudi za Ljubljano izposloval kako mesto ustanove, kojo je za škrofulozne otroke napravila Njega visokost cesaričinja Štefanija.

Fin. odseka predlog in resolucija dr. Tavčarja se vsprejmeta.

Posl. Krsnik poroča v imenu fin. odseka o prošnji c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani za podporo v povdigo reje govedi. V svojem daljnem poročilu omenja podporo 4000 gld., katero je dovolil pred dvema leti dež. zbor. Pri razdelitvi podper pa so se pokazali nekateri nedostatki, kateri naj bi se skušali odpraviti. Finančni odsek predlaga:

V prospeh kmetijstva dovoli se za l. 1892. iz deželnega zaklada 4000 gld. zlasti za nakup bikov plemenjakov, katere je oddajati dogovorno z glavnim odborom c. kr. kmetijske družbe občinam po primerno znižani ceni.

Posl. Murnik poudarja, da je bilo težko izvršiti sklep dež. zbora tako, kakor je bilo sklenjeno pred dvema leti, da se namreč biki plemenjaki oddajajo po dež. odboru v dogovoru s kmetijsko družbo. Govornik razlaga pogoje in čita določbe, katere veljajo pri oddaji tacihih bikov plemenjakov. Natančni pregled je mogoč le tedaj, če ima le jeden obeh omenjenih faktorjev stvar v rokah. Zatorej stavi nastopni predlog:

Dovoljuje se za nakup bikov plemenjakov c. kr. kmetijski družbi kranjski 4000 gld. iz deželnega zaklada, katere ima oddati dogovorno z deželnim odborom pod istimi pogoji, kateri so od c. kr. poljedelskega ministerstva potrjeni za biki, nakupljene iz državne podpore.

Če bi ne bil vsprejet ta predlog, nasvetuje spremembo, da se drugi odstavek predloga finančnega odseka glasi namestu kakor zgoraj (katere je oddajati dogovorno z glavnim odborom c. kr. kmetijske družbe itd.) tako-le: „Katere je oddajati pod onimi pogoji, ki so od c. kr. poljedelskega ministerstva potrjeni za biki, nakupljene iz državne podpore.“ Dostavlja le toliko, da se

kmetijska družba ne brani delati na korist dežele in da bode vedno rada ustregla, če bode potreba.

Posl. baron Schwegel razvija nekako čudne nazore ter pravi, da bi zastopnik kmetijske družbe ne bil smel udeleževati se posvetovanj in sklepov o tej reči. Dež. odboru ni smeti izreči nezaupnice, zatorej bode glasoval za predlog, kakršnega je stavil finančni odsek. Če je pa dež. odbor zakrivil kak nedostatek, bode ga odpravil.

Deželni glavar Detela razjasnjuje postopanje dež. odbora, ki je dal podpisati potrebne reverze vsem, ki so sprejeli biki. Očitania so torej neosnovana.

Posl. Pakiž pravi, da je glavni vir dohodkov pri kmetijstvu uprav živinoreja, zatorej je treba izdatno podpirati jo. Zakon je obče-koristen, a izvajati ga je težavno za občine, ki nimajo denarnih sredstev. Predlaga, da se dovoli višja podpora, namreč 6000 gld. in želi, da bi se oziralo pri tem gospodarskem vprašanji na politične razloge, a da bi se vmes ne politikovalo.

Posl. dr. Tavčar se čudi, da je predgovornik govoril o politiki ter ga tako napeljal na neko novo stezo. Morda je predgovornik govoril preveč iz za kulis, ker mu niso dovolj zabičili, da mora molčati. Dež. glavar zanimal se je posebno za obravnave fin. odseka in se umešaval v obravnave. Bržkone si je hotel ustvariti neki „dispositionsfond“, iz katerega bi lahko milosti delil. — (Dež. glavar prestrže govorniku besedo.) Jako čudno govoril je tudi baron Schwegel o taktu, kakor učitelj proti učencu. Ta pouk je bil pač nepotreben in ne na mestu. Dotični poslanec bode sicer sam odgovoril, ker dobro ve, kako mu je ravnati. Kar se tiče stvari same, mora poudarjati, da pred dvema leti še nismo imeli nobenih izkušenj v tej reči, zatorej bi prav lahko smeli sklepati danes drugače nego takrat. Sklicuje se na posl. Povšeta, ki je v kmetijski družbi poudarjal povse drugo stališče, nego je ono, za katero bode glasoval danes. (Čujte!) Da se deželni odbor ravno ne prenaagli pri svojem delovanji, je znano. Navaja nekaj izgledov. Bik vozil se je iz Ljubljane v Radovljico, tam pa se je izgubil. (Smeh.) Drugi bik prišel je v roke graščaku. To pa vender ne gre, da bi graščakom biki kupovali. Dež. odbor ima že itak dovolj dela, a kmetijska družba ima dobro organizacijo in bode to reč sama prav lahko izvršila. Skupno postopanje dež. odbora s kmetijsko družbo pa bi bilo težavno in preveč počasno. Da se je baron Schwegel tako toplo potezal za deželni odbor, za to mu je bilo vodilo le mržnja proti kmetijski družbi. Da pa z nemško opozicijo zajema z jednega korita tudi druga stranka te zbornice, to je vender čudno.

(Deželni glavar Detela seže v drugič govorniku v besedo, naj ostane pri stvari.) Govornik nadaljuje, da je pri stvari in konča, rekoč, da je mržnja, katera se kaže proti kmetijski družbi, neutemeljena, kajti družba dokazala je že večkrat svojo sposobnost.

Posl. Murnik odgovarja baronu Schweglu, ki ga je napak razumel. Dobro ve, pravi, kaj je takt, govoril je tako taktno, da bolj taktno ni mogel. Ker je sam član deželnega odbora, je sam udeležen. Če se pa sklep deželnega odbora ni mogel izvršiti popolnoma, ni temu kriv deželni odbor ali kaka posamična osoba, nego nanesle so to razmere. Razjašnjuje reč z reverzi in kdo jih podpisuje. On ni nikakor dolžil deželnega glavarja ali deželnega odbora in se tudi odločno zavaruje proti nazorom barona Schwegla. Kar se tiče navedenega slučaja, da bi se bil izgubil kak bik, pravi, da to vender le ni bilo tako in da se je dotični bik oddal pravočasno.

Posl. baron Schwegel skuša na novo vzdržati svoje mnenje, da bi se poslanec, ki je v kaki zadevi zapleten, ne smel udeležiti obravnave. (Klici: Saj tu ne gre za kak zasobni interes.)

Deželnega glavarja namestnik baron Apfaltrern prevzame predsedništvo, kajti k besedi se je oglasil deželni glavar in poslanec Detela.

Vidi se mu, da je razburjen, ko prične govoriti. Pravi, da se je udeležil sej upravnega odseka, isto tako finančnega odseka, ker ima kot deželni glavar to pravico. Čudno se mu zdi, da se hoče zdaj grajati, kar se je malo prej vzelo odobrovalno na znanje pri poročilu deželnega odbora. Razjašnjuje omenjene slučaje. Očitania, da bi si hotel ustanoviti kak „Dispositionsfond“, je neosnovano, ker deželni glavar ima zadnjo besedo pri tacihi glasovanjih

in le derimira pri enakem številu glasov deželnih odbornikov. Omenja besed posl. Pakiža, da bi se ne delala politika. Te besede se mu zde nedolžne. Deželni odbor nima nikakor volje, da bi si nakopal toliko dela na glavo, ali podpore, katere dovoli deželni zbor, spadajo pa vender v njegovo področje.

Posl. Povše se oglasi za fakičen popravek, omenja prošnje za podporo, češ, da je on bil za večjo podporo. Pri dobri volji se že najde lahko „modus vivendi“. Ugovarja proti očitaniu, da bi se bil s kom dogovarjal on ali kdo izmej njegovih somišljenikov. Isto tako protestuje proti očitaniu, da bi imela njegova stranka kako mržnjo proti kmetijski družbi.

Posl. Murnik oglasi se za fakični popravek. Posl. Pakiž umakne svoj predlog za višjo podporo.

Poročevalec Krsnik omenja na kratko, da so se godile važne spremembe. Kar čez noč postali so biki politični. Baron Schwegel včeraj v finančnem odseku še ni bil tacihi mislij, kakor danes, kar čez noč se je tudi premislil. Če bi šlo po njegovih nazorih, morali bi bili tudi malo prej pri obravnavi o hiralnici zapustiti dvorano vsi mestni odborniki in mestni župan. On kot poročevalec vzdržuje predlog finančnega odseka.

Posl. baron Schwegel oglasi se za fakičen popravek.

Pri glasovanji bila sta odklonjena oba predloga Murnikova in je bil vsprejet predlog, kakršnega je stavil finančni odsek.

Zaradi pozne ure odstavijo se ostale točke na dnevni red prihodnje seje in se zaključí seja ob 2³/₄ uri.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. aprila.

Deželni zbor štajerski.

V predvčerajšnji seji deželnega zbora je posl. Vogel poročal o zgradbi železnice iz Celja v Velenje. Za to železnico je imel dež. odbor na razpolaganje 2,700.000 gld., a te vsote ni vse porabil, ampak od nje prihranil kakih 30.000 gld. Ker kulavdacija del še ni gotovo, naročilo se je deželnemu odboru, da predloži v prihodnjem zasedanju deželnega zbora natančni račun. — O tem poročilu unela se je precej živahna debata. Posl. dr. Lipold izrekel je svoje obžalovanje, da se pri tej železnici prezira enakopravnost in da so imena postaj naznanjena le v nemškem jeziku, ter tožil, da so tarifi za prevažanje blaga na tej, počasno kakor prazgodovinski poštni vozovi vozeči železnici primeroma jako visoki. Izrekel je željo, naj deželni odbor skrbi, da se tarifi znižajo kar najbolj mogoče. — Dež. odbornik dr. Schmiderer je odgovoril in trdil, da so razven nemških mest prosile tudi mnoge slovenske občine nemških napisov. (Slovenski poslanci kličejo: katere?) Dvojezični napisi bi občinstvo le motili, sicer se pa ni zanje potegnil nobeden k obhodu povabljenih občinskih načelnikov. (Slovenski poslanci kličejo: ker je bilo samo po sebi umevno.) Konečno očitaj je govornik slovenskim poslancem, da jim za praktične koristi Spodnjega Štajerja ni toliko mari, kakor za narodnostna uprašanja. — Posl. dr. Dečko izreče nado, da bode nova železnica dobila pravi pomen šele tedaj, ko bode izgotovljene zveze s Kranjsko in Koroško. Kar se tiče napisov, je tistih nazorov kakor dr. Lipold. Na Spodnjem Štajerskem živé Slovenci, s katerimi je na vsak način računati, kar je deželni odbor deloma tudi storil, kajti svarilni napisi so pač v obeh jezicih sestavljeni, napisi postaj pa so samo nemški, kar je očitno zasmehovanje slovenskega stanovništva. (Živo odobravanje slovenskih poslancev.) Slovenci se dobro zavedajo svoje narodnosti in če se njihovi želji po tako skromnem izrazu jeduakopravnosti ne ustreže, potem so razmere na Štajerskem nenaravne in nezdružive. Z nemškimi napisi se slovenski Štajer sicer še ne nemči, ali Slovenci ne morejo in ne smejo niti tega trpeti. Dr. Dečko omeni nadalje, da je deželni glavar pri otvoritvi te železnice na pozdrav nekega župana odgovoril, da naj prebivalstvo marljivo dela in manj pije (Klici: Čujte! Čujte!). Tako so časih govorili vladarji z ljubljenimi svojimi narodi, ali pa turške paše, deželni glavar štajerski pa še ni vojvoda te dežele in prebivalci niso njegovi podložniki. Take besede so neopravičene in se morajo zavrniti. (Živo odobravanje mej slovenskimi poslanci.) — Baron Hackelberg ugovarja, rekši, da žive na Spodnjem Štajerskem tudi Nemci, da pa Slovenci sami ne priznavajo enakopravnosti, ker so v mnogih občinah odstranili nemške napise. Kadar so vojaške vaje, mora vojaška uprava skrbeti za primerne, vojakom umevne napise. — Če se Slovenci tako postavljajo na zadnje noge — (klici: Oho! Kaj pa to?) — Prosim oproščenja, to je „lapsus linguae“, žaliti nisem hotel nikogar. — Če Slovenci tako od-

ločno zahtevajo slovenskih napisov na železniških postajah, napravijo naj nemške napise v občinah. — Pos. M. Vošnjak podpiral je krepko slovenska svoja predgovornika in naglašal veliki praktični pomen slovenskih napisov na železnici, čemur sta ugovarjala dr. Starkel in dr. Kokoschinegg. — Dež. zbor je naročil dež. odboru, naj brez odlašanja izdela načrte in sestavi proračun za zgradbo ozkotirne železnice iz Št. Jurija oziroma Grobelna čez Smarije in Rogatec do deželne meje. V ta namen se izda glavniških delnic za 40.000 gld. — Ker je dež. zbor štajerski že večinoma rešil vse, kar ga je čakalo, končala se bode ta sesija bržkone že prihodnje sredo.

Dalmatinski deželni zbor.

V generalni razpravi o deželnem proračunu oglašil se je poslanec Bianchini ter ostro kritikal vladno politiko, dokazujoč, da vlada nikakor ne zadošča najprimitivnejšim tirjavam hrvatskega naroda, ter da skuša celo presvetlega cesarja o razmerah v deželi krivo poučiti. Dokaz tega je že to, da je cesar za časa zadnjega svojega bivanja v Dalmaciji govoril samo nemški in italijanski, tudi s tistimi, ki so mu izražali svojo udanost v hrvatskem jeziku. Predsednik poklical je zaradi teh izjav govornika k redu. Ker je stranka Klaičeva — vladi prijazna — jela nasprotovati odločno narodni stranki, izstopil je Bianchini s petimi drugimi poslanci iz narodnega kluba. „Tout come chez nous!“

„V razhodny den“.

Pod tem zaglavjem, vzklivši „Victězství na celé čaši! Porazili jame punktace na dobro!“ pišejo „Národní Listy“, da vzlic odstranjenju punktacij ni smeti rok križem držati, dokler niso popolnoma in definitivno pokopane, kajti dokler se to ne zgodi, izvajala bode vlada praktično punktacijske določbe in nastavljala v mešanih okrajih samo nemške uradnike. Tudi komisija za razdelitev sodnih okrajev bode še nadalje poslovala. Dokler se češke stranke postavljajo, akopram samo teoretično, na stališče Danajskih punktacij, se ni nadejati, da bode vlada razveljavila zloglasne ordonance pravosodnega ministra iz leta 1890.

Vnanje države.

Spremembe v srbskem ministerstvu.

Že zdavno napovedana sprememba v srbskem ministerstvu se je sedaj srečno izvršila. Ministerski predsednik Pasić predložil je novo kombinacijo radikalnemu klubu v odobrenje. Važno je, da bo Pasić v novem ministerstvu ne samo predsednik ampak tudi minister vnanjih zadev; finančno ministerstvo bode prevzel dr. Paču, vojno ministerstvo polkovnik Velimirović, ministerstvo notranjih zadev Milosavljević. Nadarjeni Gaja moral se je umakniti, ker si kot „švaba“ — Gaja je rodem iz Dalmacije — ni mogel pridobiti naklonjenosti radikalne večine. Dosedanji vojni minister Praporčević je tudi odstopil, vzlic temu, da je regentstvo zastavilo vse svoje moči, da ga ohrani. Novo ministerstvo je torej sestavljeno iz samih čistokrvnih radikalcev.

Poljaki na Nemškem.

Državni zbor nemški vsprejel je v jedni zadnjih svojih sej vladni predlog glede zgraditve nove križarke vzlic rezkemu ugovarjanju opozicije, trdeče, da je nemška mornarica tudi brez te nove ladije povsem zadostna. Proti vladni zahtevi so glasovale vse stranke, razun konservativcev, narodnih, liberalcev in — Poljakov. Poljska delegacija postala je v pruskem deželnem kakor v nemškem državnem zboru najudanejša postrežnica vlade. Zlasti vodja Poljakov, Kościelski, postal je pravi fanatik v spolajevanju cesarjevemu želji. Svoj govor v prilog vladni terjatvi, završil je s patetično frazo: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega“. Navadno je v državnem zboru navzočnih le malo poljskih poslancev, pri zadnjem glasovanju pa je prignal Kościelski kar 12 mož. Ta servilizem nam je povsem neumeven, a očitvidno je na škodo slovenski zavesti mej pruskimi Poljaki.

Italijanska zbornica.

Avstrijsko-italijanska pogodba zaradi pravice ribariti ob dalmatinski obali, je skrajno nesrečna in za dalmatinske ribiče zelo škodljiva. Zategadelj bila je tudi že večkrat povod hudim praskam mej dalmatinskimi in hrvatskimi ribiči. Pred kratkim pregnali so dalmatinski ribiči svoje konkurente, kar je zadostovalo nekaterim laškim kričačem, da so interpelovali svojo vlado. Marki Rudini je sicer odgovoril, da pridejo izgretniki pred pristojno sodišče, a laškim radikalcem ni bil ta odgovor dovolj rezek, in zato so Barzilaj, Imbriani in Galli začeli budo debato, očitajoč avstrijski vladi, da — čujte in strmite! — podpira nalašč vse izgretnike iz mrznje do italijanskega naroda.

Dopisi.

Iz Novega Mesta 30. marcija. [Izv. dop.]

Na interpelacijo osemnajstih poslancev v dež. zboru našem: zakaj ne gre pripravljano delo pri Dolenjskih železnicah iz pod rok, — odgovoril je vladni zastopnik, da se nahajajo delni operati proge Ljubljana-Kočevje pri ministerstvu in je v kratkem pričakovati, da bodo potrjeni ti operati ter razpisana dela (to

storilo se je že tudi); politični obhod proge Grosuplje-Novomesto-Straža, ki se je moral meseca januarja t. l. zaradi obilnega snega prekinoti, vršil se bo že pa takoj ko bo vreme to pripuščalo. — No, ako imate pri Vas v „megleni“ Ljubljani še toliko snega, da se ne bi mogel vršiti politični obhod, znebili smo se ga prebivalci „solnčnate“ Dolenjske, hvala Bogu, že pred par tedni in ni tedaj nobenega uzroka, da obhoda ne bi razpisali in izvršili. Če se je to lahko zgodilo v visokogorati Koroški, kjer se vrši te dni (31. marca 1., 2. in 3. aprila) politični obhod proge Podklošter — Ziljska Bistrica — Šent Mohor, bilo bi to, mislimo, še bolj možno pri nas. Tu imamo mnogo črnogledov, ki mislijo, da proga Grosuplje — Straža ne bo nikoli kri in meso postalo. Inteligencija ne spada sicer mej te bojazljivce, toda čudno se nam pa venderle vidi to nepotrebno zavlačevanje. Imeli smo lepo jesen in ugoden začetek zime (do 12. januarja.) Zakaj se ni že takrat obhod zvršil? In sedaj zopet ugodni čas, o razpisu niti duha — niti sluha! „Erkläret mir Graf Oerindur“ i. t. d.

Z Bleda dne 1. aprila. [Izv. dop.] Spomlad se je začela. Sneg kopni in kmalu bode z našega jezera zginil led. Tudi zdravniški komité začel bode, kakor se čuje, v kratkem delovati, in sicer zasajati primeren park. Popolnoma neumevno nam je pa, da se glede naših občinskih rečij ni še ničesar ukrenilo in storilo, vzlic temu, da so bile volitve končane že dne 3. februarja in vzlic temu, da so se interesovani krogi že večkrat obrnili s primernimi prošnjami do pristojnih oblastev. Stvar je veljavna in končne rešitve nujno potrebna. Dolgo odkladanje te rešitve vznemirja vse prebivalstvo, kar je povse umevno. Pomlad je prišla v deželo, sezona začne v kratkem, a v naši občini še vedno nimamo urejene občinske uprave. Prvi gostje so se že oglašili, da pa takšne razmere, kakeršne so sedaj v nas, ne morejo nanje ugodno uplivati, pač ni treba še posebe naglašati, kajti takšne razmere niso in ne morejo biti koristne prospehu mladega zdravšča. Kar se stori na jedni strani, podira se zopet na drugi s tem, da se stvar definitivno ne dožene. Vsakdor se čudi, da se to še ni zgodilo, zakaj vsakdor sodi, da je pristojnim oblastvom v prvi vrsti do tega, da ščitijo in pospešujejo blaginjo vse občine; odvracati je torej sum, kakor da bi se hotelo ozirati bolj na voljo posamuikov, nego na voljo večine prebivalstva. Iskreno želimo, da se spravijo naše občinske reči v red, da bi pozneje, kadar pridejo k nam poletni gostje, želeč tihega življenja, ne bili vznemirjeni po burnih občinskih volitvah in drugih takih dogodbah. — r —

Iz Rožne doline 29. marcija. [Izv. dop.] († Valentin Ambruš.) V početku tega tedna so pokopali v Novem Mestu na Dolenjskem blagega in odličnega narodnjaka, Valentina Ambruša (Ambruscha.) c. kr. profesorja na ondetni gimnaziji. Umrli je — zdravnik pravi, da na jetiki, če bi pa mogel rajni sam govoriti, dejal bi, da za tisto boleznijo, ki se človeka prime, ako se mu vsaka, še tako prav pričeta stvar pokazi in izteče v njegovo škodo. V. Ambruš je bil rojen 11. februarja l. 1848 v Bistrici na Koroškem, v oni preblaženi Rožni dolini, ki je dala svoji domovini že toliko nadarjenih in plemenitih, zraven tega pa po usodi tudi hudo preganjanih mož. Priprosta in neimovita Ambruševa roditelja sta mu umrla, ko je bil še jako mlad. Že od 13. leta si je moral sirota, kakor je vedel in znal, pomagati sam dalje. Zgodaj je jel okušati britkosti življenja. A železna njegova volja in bistri njegov duh je zmogel vse težave. Če tudi od vsega sveta zapuščen in boreč se z vsakdanjimi skrbmi za svoj obstanek, vsepal je vender tako izvrstno, da je bil na gimnaziji v Celovci vsa leta odličnjak ter tudi maturo napravil leta 1869. z odliko. Zatem je šel na Dunajsko vseučilišče. Na Dunaju je odpravil tudi kot jednoletni prostovoljec pri 21. pešpolko svojo vojaško dolžnost. Po končanem tem letu pa je obupal, da mu bo brez podpore in brez znancev mogoče shajati v dragem tujem mestu. Zato je l. 1871. prišel v Gradec, kjer se mu je posrečilo dokončati z izvrstnim vspehom svoje vseučiliške študije. Leta 1873. je šel za suplenta v Celje, leta 1874. v Salzburg, leta 1875. pa v Maribor, kjer je bil leta 1876. stalno nameščen. A prav, ko je dosegel svoj smoter, pričela se je zanj vrsta britkostij, katerim je storila ta teden smrt konec! V Mariboru mu je napravila namreč njegova narodna značajnost in odločnost mnogo neprijeteljev; v tem politično razburjenem in nestrpnem

mestu se je zasukovala vsaka njegovih besedi in se njemu v škodo razlegalo vsako njegovih početij. Deželni šolski nadzornik mu je prepovedal celo občevati zdaj s tem, zdaj z onim kolego. Čim bolj neustrašeno se je vedel rajni, tem številnejši so postajali njegovi sovražniki ter ga neprestano črnili očitno, še rajše pa za hrbtom. Niso mirovali prej, dokler ga niso spravili s poti. Premestili so ga „iz službenih ozirov“ l. 1883. v Kočevje na Kranjskem, ne da bi mu bili dali priliko zagovarjati se proti zahrbtnim denuncijacijam. To ravnanje mu je zastrupilo vse njegovo življenje. Ker pa tudi v Kočevji ni zatajeval svoje narodnosti, prišel je z dežja pod kap. Zagnala se je vanj, v že „začrtnjenega“, vsa klika Kočevskih nemčurjev. Da se umakne neprestanim surovim napadom, kakeršnim je kos le sodrga, ki ne spada „inferiorni rasi“, prosil je premeščenja. L. 1888. so ga premestili v Novo Mesto, kjer so ga britke izkušnje in pretaue bolesti kmalu položile na bolniško postelj. Ozdravel je sicer, a smrtna kal se je bila v njem že preveč vkorenila ter se razrasla. Lansko jesen je zopet legel ter več ne ostal. — Rajnik je bil plementa duša, zvest prijatelj in vzoren narodnjak. Bodi mu blag spomin!

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) imel je danes svojo XI. sejo. Za bodočo deželno razstavo l. 1894 dovolila se je iz deželnega zaklada podpora 15.000 gld., za katero so glasovali vsi narodni poslanci. Veliki posestniki podpirali so pa predlog barona Schwegla, da se prej predloži natančni proračun, predno se glasuje za razstavo sploh. Na dnevnem redu je bila skoro izključno rešitev raznih peticij. Okrajnemu cestnemu odboru v Žužemperku dovolila se je za preložitve ceste podpora 3000 gld. Društvu „Pravniku“ se je dovolilo, da se mu izplača takoj dovoljena podpora 500 gld. za izdajo juridične terminologije. Obširneje poročali bomo v prihodnji številki.

— (Deželni zbor štajerski) bode zaključil svoje zasedanje bodoči teden. Poslednja seja bode morda že v sredo, ker so odseki do malega že dognali svoje delovanje.

— (Deželni zbor koroški) končal bode svoje zasedanje okolu 9. t. m.

— (Volilni shod.) Opozarjamo notranjske volilce na jutrajšnji volilni shod, katerega je sklical drž. poslanec g. dr. Ferjančič na Rakek, v gostilno g. Sebenikarja.

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo še jedenkrat na jutrajšnjo gledališko predstavo na korist gospodični Slavčevi in g. Verovškemu. Ker oba beneficijanta spadata mej najmarljivejše člane našega slovenskega gledališča in je igra „Čevljar baron“ jako priljubljena burka s petjem, ni dvomiti, da bode navzlic lepemu spomladanskemu času gledališče jutri prav dobro obiskano.

— (Ljubljanski Čehi pa J. Komenský.) Prošlo soboto priredili so tu živeči Čehi v družbi odličnjakov slovenskih slavnostno akademijo v dvorani Čitalnice, da se spominjajo veleuma českega, učitelja narodov Jana Amosa Komenskega. — Slavnostni govornik bil je g. inženir J. Vlad. Hráský. V okviru životopisa spletal je misli in težnje, koje so vodile idealno ljubezen veleuma Čeha pri njega neutrujenem in čudovitem delovanju za napredek, to je blagor narodov. Na velikem zemljevidu, ki je visel poleg podobe slavljenčeve in slik, predstavljajočih znamenita mesta, koder je bival, kazal je gospod govornik pota, po katerih je osrečil Komenský s svojim blagonosnim delovanjem Evropo v skoraj celi njeni širjavi od Sedmogradskega pohenči do Holandije in dalje do Londona. Na ugodnih mestih prečital je gosp. govornik odlomke iz spisov, tako n. pr. iz Komenskega „Labirinta sveta“, ki je slovel preložen v vse evropske in mnoge azijske jezike kot knjiga, poleg svetega pisma najbolj razširjena. Kajti Komenský bil je prorok, duh njega znal je navdahniti slednjega. Reformator je bil, za to toliki njega vpliv. Stal je na stališči šolstva, kakeršno se še denašnjidan ni povse in povso doseglo. V materi videl je prvo in najboljšo učiteljico mladeži in hotel zato ženo v jednaki meri izobraziti kakor moža, zahteval torej ono, česar še denašnjidan takozvana ženska emancipacija dostikrat zaman išče. In glejte, tudi Sokolska ideja sedanjega stoletja ima prvobornika in zaščitnika svojega v Komenskem! Mož in žena bodita krepka, mladeži treba telovadbe, pravil je. V principu nje-

govem, da se uspešen pouk doseže le z maternim jezikom, v tem principu, ki je šel v boj proti srednjeveški latinski šoli, našli so pa narodi vsi svoje spasenje, in tudi ono vez, ki jih polni s spoštovanjem do slavljenca, ki jih sili vse, da v slavospevu vseobčnem oslavljajo z nami našega Jana Amosa Komenskega kojemu bodi slava nesmrtna! — Naudušeni slava-klici sledili so govoru, topili so se v zvoke veličastne narodne pesmi „Kje dom je moj“, koje je svirala vojaška godba in katero je poslušalo občinstvo stojé. Presrečna zabava razvnela se je sedaj mej udeleženci. Petje gospe Gerbičeve, gospodičine Daneševe in združeno predavanje gospodov Baudisa, Hoffmeisterja in Bučarja vrstilo se je z govori, mej kojimi bodi omenjen govor gospoda župana Grassellija, ki je v vrlinah češkega naroda našel vez bratovskega združenja mej Slovenci in Čehi, potem govor gospoda Ivana Hribar, ki je v podobnem zmislu in v duhu slavnosti simpatije svoje do češkega naroda bil kazal. Gospod Trstenjak pa je napil velikemu vencu zbranih čeških in slovenskih gospa in gospodičin. Pozno v jutro ostala je družba v tem radostipolnem združenju zbrana. —r.

— (Posl. gosp. Vj. Spinčič) odpuščen je, kakor smo že včeraj javili, iz državne službe. Odlok, kateri mu je bil vročen, slóve: Na podlogi ukrepa disciplinarne komisije c. kr. naučnega ministerstva, pomnožene po smislu dvornega dekreta z dne 3. februarja 1821 zb. prav. zak. št. 1736 z dvema dvornima svetnikoma najvišjega in kasacijskega sodišča, naznanja se Vam po Nj. ekselence gospoda naučnega ministra ukazu z dne 7. marca t. l. št. 462 C. U. M., da se ni uslišal Vaš priziv proti disciplinarni odločbi c. kr. dež. šolskega sveta z dne 5. decembra 1891 št. 1354, s katero je bilo izrečeno, da Vas je odpustiti iz službe zaradi dvojnega pregreška proti službi, doprinešenega s tem, da je vsebina Vašega pri obisku Zagrebške razstave meseca septembra 1891 kot vodja isterskih Hrvatov javno govorjenega govora naperjena bila proti sedanji državnopravni uredbi monarhije, in nadalje s tem, da ste se splošnih državnoborskih volitev l. 1891 oziroma dopolnilne državnoborske volitve meseca oktobra l. 1891 jako agitatorno udeležili in zaradi tega se je spoznalo v zmislu predloga c. kr. dež. šolskega sveta. Omeniti je še, da se na sklicevano imuniteto državnega poslanca ni bilo ozirati, ker po § 16. zakona z dne 21. decembra 1867. drž. zak. št. 142. glede izjav, storjenih ne izvršujoč tega poklica, nikakor ni izključena preiskava. Zatega delj odpuščam Vas z današnjim dnem iz službe in zajedno se Vam ustavi koncem tega meseca plača, katero ste dobivali pri c. kr. glavnem davčnem uradu v Gorici. V Trstu, dne 12. marca 1892. C. kr. namestnik:

Rinaldinil. r.

— (Gosp. dr. Oblak pa „Pest. Lloyd“.) Že nekatere krate imeli smo priliko govoriti o nezgodi, ki je zadela našega rojaka g. dr. Oblaka v Macedoniji, in omenili smo tedaj tudi, da je avstrijska vlada podpirala mladega učenjaka moralno in gmotno. „Pester Lloyd“, premlevajoč to stvar, pa jo je iz nepoznanih vzrokov zasukal in poročal, da se je g. dr. Oblak sam kompromitiral, ker je baje posredoval pri razpošiljanji veleizdajskih listov. To je nesramna laž, katero treba ožigosati kot tako, kajti naš rojak ni imel v Macedoniji drugih interesov nego zgolj in jedino znanstvene, in se ni v politične razmere kar nič utikal. Sicer se pa članku v „P. Lloyd“ pozna na prvi pogled, da je pisan z namenom, opravičiti barbarsko postopanje turških oblastev proti onim Bolgarom, kateri so občevali z dr. Oblakom.

— (Drugo predavanje g. ravnatelja I. Šubica) v Ljubljanski Čitalnici predvčeršnjim imelo je nastopno vsebino: Gospod govornik je najprvo slikal stanovanje starih Grkov in Rimljanov, ter opisoval karakteristično zgradbo grško-rimske hiše, njen vestibul, njeno vežo in obe dvorišči, atrium in cavaedium, ki pa nista imeli pomena naših dvorišč, temveč sta služili v pravo stanovanje gospodarju in družini. Čuli smo, da je Rimljan rabil skoraj izključno le pritlične sobe, prvo nadstropje prepuščal je rajše sužnjikom. Hišne oprave imel je po naših pojmih vrlo malo, najlepše pohištvo je postavljal v jedilne sobe, kjer so stale krasne mize, krog njih pa bogata ležišča, na katerih so gostje po pojedinah ležali. Mramornati stebri, bliščeče orijentske preproge, sohe iz kamenja in brona, lepi kandelabri in razkošno opravljeni

vodnjaki so bili značilni za atrium in cavaedium. Vsa oprava bila je umetniško pogojena, vsak kot z jednako ljubeznijo olepšan, ves utis harmoničen in blagodejen. — Barbarski narodi so zatrli rimsko kulturo in umetnost in še le čez 1000 let opazujemo prve pojave nove umetnosti na severu Alp, posebno na Francoskem in v germanskih deželah. Govornik nam je načrtaval ubožno stanovanje srednjeveškega grajščaka in razvoj njegovega doma. Prvotno je imel jedno samo sobo — dvorano, brez okenj, brez peči in dimnikov. V tej dvorani so jeli in spali gospodar in gospodinja, otroci, posli in gostje, v njej se je sploh vršilo vse življenje tedanjega plemenitaša. A kmalu so se razmere zboljšale, križevniške vojske so seznanile ljudstvo z bogatimi orijentalnimi preprogami, steklo je postalo koncem 15. stoletja navadno in tedaj so bila stanovanja že dokaj lepa in umetniško dovršena. Ko je prišla renesanska doba, je ustvarila krasne dome in lepa bivališča, uzorna še danes za premnoge moderne slučaje. Moderno stanovanje pa bode predmet prihodnjemu in zadnjemu predavanju.

— (Predavanje v Rudolfinumu.) Gosp. kustosa Müllnerja predavanje o arheoloških najdbah na barju privabilo je mnogo občinstva, zlasti dijaštva, ki je z velikim zanimanjem poslušalo g. kustosa. Obširnejše poročilo priobčimo v prihodnji številki.

— (Mestna hranilnica Ljubljanska.) Meseca marca uložilo je v mestno hranilnico Ljubljansko 461 strank 155.636 gld. 15 kr., vzdignile pa 243 strank 115.431 gld. 75 kr.

— (Prememba v posesti.) Hišo št. 47 na sv. Petra cesti, kjer je gostilnica „Bierhalle“, kupil je sedanji restavrater pri „Slonu“ g. Hafner od g. Viljema Molinita v Londonu za 22.000 gld. Gosp. Hafner bode poslopje še to jesen nekoliko popravil in uredil salon tako, da bode zvezan z drugimi prostori in pripraven za ples in druge veselice. V spomladi pa bode popravil gosp. Hafner vse prostore in posebno lepo uredil prijazni vrt.

— („Učiteljski Tovariš“) ima v 7. številki nastopno vsebino: Ravnika — Litija: Jan Amos Komenski. — I. K. — Trb.: Na katerih berilih II. in III. čitanke bi se dale iz zdravjeslovja (higijene) poučevati in v katerem obsegu: — Ž.: Statistika o ljudskem šolstvu na Kranjskem v šolskem letu 1890/91. — S. R.: Srednjeevropski čas. — Iz deželnega zbora. — J. Marn: Knjiga Slovenska. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listnica uredništva.

— („Vrtec“), časopis s podobami za slovensko mladino ima v 4. številki nastopno vsebino: Štirinajst pomočnikov v sili (pesem Fr. Kreka); Mladit, dram. prizor v 1 dejanji (spisal Fr. S. F.); Iz naše vasi (J. Barla); Križ in petek; Velikonočna (pesem); Iz spominov na babico (Mih. Podtrojški); Vspomlad je spet (pesem Modesta); Lastavice (slika iz narave); Listje in cvetje.

— (Narodna čitalnica v Kamniku) priredi v nedeljo dne 3. aprila dramatično predstavo. Igra se „Stari Ilija“, izvirna narodna igra s petjem v 3 dejanjih; spisal Ignacij Borštnik. Igralke in igralci nastopijo v starinskih narodnih nošah.

— (Mestna hranilnica v Kranji.) Ker je vlada potrdila predložena pravila, začela bode nova hranilnica v kratkem poslovati, želimo ji obilo uspehov.

— (Delniško društvo „I. Narodni dom“ v Novem mestu) ima občni zbor dne 10. aprila ob 11. uri dopoldne v notarski pisarni v Novem mestu. Vspored: 1. Poročilo odbora; 2. Račun za l. 1891. in bilanca; 3. Določitev dividende.

— (Nova tovarna na Dolenjskem.) G. dr. Schlesinger, ki je kupil pesestvo Ruperčevrh, namerava baje še nakupiti druga posestva okolu Novega mesta. Na Gorjancih napravil je velike tovarne za žaganje raznega lesa, zlasti bukovega.

— (Umrl) je včeraj po dolgi bolezni gosp. Josip Mayr, graščak v Lozah nad Vipavo, šele 31 let star. Pogreb bode v nedeljo popoldne. Naj v m. p.!

— (Nemški poštni pečati.) C. kr. pošta v Sevnici dobila je nov pečat, na katerem pa se čita jedino le nemško ime „Lichtenwald“. Za slovensko „Sevnico“ ni bilo prostora na njem.

— (Most preko Drave) mej Muto in Vozenico v slovenjegradskem okraji, za katerega zgradbo je dovolil dež. zbor štajerski 10.000 gld., bode se

izročil že meseca avgusta prometu. Dne 5. aprila bode komisija določila mesto, na katerem se ima graditi in potem se bode takoj pričelo delo.

— (Vinorejska šola v Mariboru) dobila bode, po nasvetu deželnega zbora štajerskega, neko poskuševalnico za vinarstvo in sadjarstvo in pa preskuševalnico za semena. Se ve da ne bode ta donasali dosti koristi slovenskim kmetom, dokler se bode poučevalo jedino le v nemščini.

— (Posojilnica v Gornjem gradu,) upisana zadruga z neomejeno zavezo, imela je v upravnem letu 1891 denarnega prometa 127.085 gld. 48 kr. Gotovine je bilo koncem leta 33.72 gld. 66 kr., čisti dobiček znašal je 234 gld. 88 kr., od tega pride v rezervni fond 224 gld. 88 kr., katoliškemu podpornemu društvu v Celji 5 gld. in družbi sv. Cirila in Metoda 5 gld. Zadrugi zaklad znaša 484 gld. 88 kr. Število dolžnikov l. 1891 je bilo 122, kateri so prejeli 35.509 gld. 28 kr., vrnilo 6520 gld., tako da je stanje posojil 28.989 gld. 28 kr. Število delničarjev leta 1891 je 141, ki so vložili 38.830 gld. 96 kr., vzdignili pa 11.701 gld., tako da je stanje vlog s kapitaliziranimi obrestmi 27.652 gld. 88 kr. Hranilne uloge se sprejemajo od vsacega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 5% obresti. Posojila se dajejo proti 7% samo zadružnikom. Uradni dan je le ob četrkih (od 9—12 ure jutraj); ako je v tednu praznik, uraduje se v praznik.

— (Razpisana služba.) Dež. šolski svet koroški razpisuje službo profesorja zgodovine in zemljepisja na gimnaziji v Beljaku. Termin do 15. aprila.

— (Shod zastran železnice od Logatca po Vipavski dolini do Gorice) bil je dne 25. m. m. v Gorici v gostilni „pri Rebku“. Udeležilo se je tega ljudskega shoda mnogo veljavnih mož iz krajev, ki se v prvi vrsti zanimajo, da se zgradi ta železniška proga. Vse občine na Vipavskem so bile zastopane po svojih županih, podžupanih in drugih veljavnih možih. Tudi iz sosednih kranjskih krajev bilo je mnogo udeležencev. Shod je trajal skoro tri ure. Govorili so g. Jož. Pavlica iz Rihemberga, ki je pozdravil navzoče, mej njimi državnega poslanca g. dr. Gregorčiča, dalje g. A. Casagrande, ki je bil voljen predsednikom in je poudarjal, da ta shod ima namen dati javen izraz upravičenim zahtevam glede Vipavske železnice. Dalje je govoril g. A. Bavčar iz Sela, poudarjajoč veliko važnost te železnice za vso Vipavsko dolino, g. F. Peroci iz Dornberga, ki je opisoval gospodarsko stanje na Vipavskem in koristi, katere bi donasala ta železnica ter je stavil nekatere predloge, katere je umaknil po daljni debati. Vsprejeta pa se je nastopna resolucija predsednika Casagrande: Shod naj izvoli odsek treh udov, ki oskrbi dobro utemeljene peticije do državnega zbora, do trgovskega, vojnega in notranjega ministerstva, katera naj bi poudarjale vsestransko potrebo Vipavske železnice s razlogi, ki so bili navedeni že v poprejšnjih peticijah. Zlasti pa treba poudarjati potrebo te železnice zdaj, ko je gotovo, da se bo gradila Furlanska železnica, ki bo škodovala Gorici in posredno pa vsi ostali deželi. Vsekakor pa treba v peticijah odločno zavrniti mnenje merodajnih krogov, da s Furlansko železnico osredijo celo našo deželo. Te peticije naj podpišejo vsa županstva v Vipavski dolini, predložijo naj se po našem državnem poslancu veleč. gosp. dr. Antonu Gregorčiču, ostali gospodje poslanci pa naj se naprosijo, da bi ga tudi v prihodnje podpirali v tej nalogi, kakor doslej. Deželni poslanec dr. Gregorčič je v dalnjem govoru pojasnjeval navzočim, kako je sedaj z uprašanjem o Vipavski železnici. Ko je končal, izražali so vsi navzočniki glasno pritrdjajoč svojo zadovoljnost. V odsek za peticije so bili voljeni gg. Casagrande, župan Križki F. Terpin, in J. Pavlica, ti naj tudi skrbijo za prihodnji shod. — Po končanem shodu ostali so udeleženci skupaj še v veseli družbi in so se vrstile napitnice s petjem pevcev iz Šturij.

— (Angelj varuh.) Tri letna deklica Marija S. padla je te dni z okna v drugem nadstropji neke hiše v Via del Boschetto v Trstu na ulico. Neka mimo gredoča žena vjela je otroka v roke. Otrok ni prav nič poškodovan, žena pa le labko na glavi.

— Dalje v prilogi. —

Zalagatelj za bolnice, hotele, zavode, kopeli, ville, zasebnike itd. — Ceniki zastoni.
— Zunanja naročila se točno izvrše. — Kdor kupi več, dobi odpust od cene.

kateri je kot zdravilni vrelec že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih **dihal in prebavil**, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, pre-(2-4) bolele in mej nosečnostjo. I.

Najboljša dijetetična in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni. Karlsbad in Dunaj.

kakor **Malaga, Madeira, Sherry** itd.
dobiti je v **Ljubljani** pri gospodu **H. L. Wenzel-u**,
trgovina z delikatesami.

Na kozarec točijo se vina „Vinadorjeva“
v kavarni pri „Slonu“. (97—4)

Na beležko „Vinador“ kakor na zakonito dep. varnostno znamko treba je posebno paziti, kajti popolno jamstvo glede absolutne pristnosti in ukusa velja le za ta slučaj.

se najame **v hiši št. 16 v Gradišči**; povpraša se v
odvetniški pisarni. (376)

kamnosek
v Ljubljani, Parne ulice h. št. 9
se najljubneje priporoča prečastiti duhovščini v
izvršitev naročil vsakovrstnega

**cerkvenega umetnega kamno-
seškega dela**

kakor altarjev, obhajilnih miz itd.,
slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najrazno-
vstnejših, po najnovejših obrisih prav lično in iz
različnih vrst marmorjev izdelanih

nagrobnih spomenikov.

Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem zgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljenega zidanega temelja nagibajo, **popravljaj brezplačno dvakrat na leto** in sicer spomladi in pred Vsemi Svetimi.

Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporoča za vsakovrstna

stavbinska dela

katera **flno.**, **trpežno** in **ceno** izvrši. (306-2)

Štev. 1191.

je le še malo iztisov v zalogi. Dobivajo se po **znižani ceni 50 kr.** zvezek franko na dom pri **A. Binder-ju** v Trstu, Via Malcanton h. št. 5. (336-3)

5—10 goldinarjev more vsakdo zaslužiti na dan gotovo brez kapitala in brez nevarnosti za kakšno zgubo, ako **prodaja zakonito dovoljene srečke** za dobrostoječo banko tudi v najmanjših krajih. — Ponudbe pod „**Srečke**“ poslati je anončni pisarnici **J. Danneberg**, Dunaj, mesto, Kumpfgasse 7. (47—10)

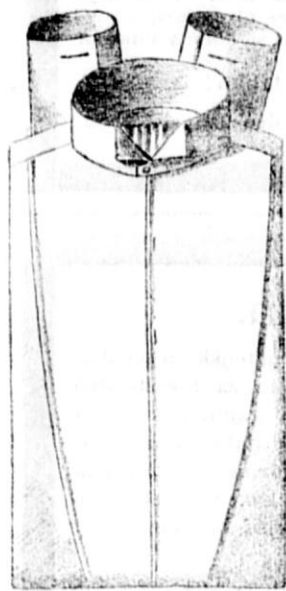
4000.
Času primerna povest iz prihodnjih dob.
Po vzorih **dr. Nčmaha**
napisal
dr. Nevšekdo.
Cena 50 kr., po pošti 55 kr.
Dobiva se v „Narodni Tiskarni“.

UNIV. MED.

DR. R. JACOBI

Stari trg št. 4 **Ljubljana** I. nadstropje

ordinuje od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne;
ob nedeljah od 9.—11. ure dopoldne; za siromake ob petkih
od 9. do 10. ure dopoldne. (120—9)

Vsprejemam naročila na
sveže vence in trakove z napisi
po najnižji ceni. Telegram zadostuje:

M. PODKRAJŠEK
Špitalske ulice. (259--2)

ključarja in izdelovatelja tehtnic

v Ljubljani, Čevljarke ulice 3 (na dvorišču).

Priporočava slav, občinstvu in stavbenim podjetnikom svojo dobro urejeno

ključavničarsko delavnico (257—6)

v kateri izdelujejo vsa v to stroko spadajoča dela točno, vestno, trpežno in po najnižjih cenah. Priporočava se tudi za izdelovanje vsake vrste **novih tehtnic**, kakor tudi za popraviljanje vseh v najino stroko spadajočih del, kakor **železna vrata za cerkve in pokopališča, omrežja, ograje**, mnogovrstna lepa in trajna **štedilna ognjišča** itd. — Zunanja naročila se hitro in točno izvršujejo.

Ponudba sadik.

180.000	kom.	4letnih, dobro okoreninjenih smrečjih ceplencev	tisoč kom.	3	gld. 50 kr.
130.000	"	3letnih, " " " " " "	"	3	" — "
140.000	"	2letnih, krepkih smrečjih neceplencev	"	1	" 20 "
2.000	"	4letnih, dobro okoreninjenih mecesnovih ceplencev	"	4	" — "
6.000	"	3letnih, " " " " " "	"	3	" 50 "
2.600	"	2letnih, " " " " " "	"	3	" — "
10.000	"	2letnih, krepkih mecesnovih neceplencev	"	2	" — "
10.700	"	4letnih, dobro okoreninjenih borovih ceplencev	"	3	" 50 "
30.600	"	3letnih, " " " " " "	"	3	" — "
70.000	"	2letnih, krepkih borovih neceplencev	"	2	" — "

Vrbične sadike in sicer *Salix amygdalina*, *purpurea*, *purpurea viminalis*,
acutifolia in *aurea* so na prodaji tisoč komadov po 1 " — "

finejše vrbove vrste 1 " 50 "

V cene uštetu je zavojnina in tovarnina na kolodvor v Ljubljani ali na pošto v
 Studencu. (363—1)

Grofa Leva Auersperga gozdarski urad v Hammerstielu,
pošta Studenec pri Ljubljani.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah
iz združenih pivovarn

Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu
priporoča po tovarniških cenah.

Zaloga piva

prve Graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v LJUBLJANI.

Na pismene poizvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Izborna mareno pivo v plombiranih steklenicah s patentovanim zamaškom dobiva se vsak dan sveže, $\frac{1}{2}$ litra 11 kr., 1 liter 25 kr. dobiva se v trgovini s specerijakim blagom pri gospé Mariji Kos v Koledvorskih ulicah št. 24.

(263)

FRAN CHRISTOPH-ov

(3)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh **praktičnih lastnosti** in enostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče **sam lakirati** tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnat barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — **Uzorcji lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zaloga.**

Dobiva se v **Ljubljani** pri
IVANU LUCKMANN-U.

FRAN CHRISTOPH,
izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega
svetlega laka za tla. **PRAGA & BEROLIN.**

Razglas.

Vsled odloka c. kr. za mesto delegovanega okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 24. marca 1892 št. 5976 vršila se bode prostovoljna dražba nekaterih v zapuščino po dne 10. februarja 1892 v Ljubljani zamrlega c. kr. poštnega oficijala gospoda Petra Budnarja spadajočih premičnin, obstoječih iz pohištva, kuhinjske opreme in orodja, obleke in perila i. t. d.

v torek dné 5. aprila 1892

dopoludne od 9.—12. ure in ako treba še popoldne od 3.—6. ure v zapustnikovem stanovanju v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 32.

Posamezni dražbeni predmeti izklicali se bodo za cenilno vrednost ter tistemu za gotovo plačilo oddali, ki bode največ ponudil, kupljeue reči pa se imajo takoj odvzeti in odpeljati.

V Ljubljani, dne 2. aprila 1892.

Ivan Plantan,

c. kr. notar kot sodni komisar.

B. Schmelzer

stolar
v Ljubljani
pred „Prulami“ št. 3

priporoča se častitemu p. n. občinstvu in gg. gostilničarjem za izdelovanje

vsakovrstnih stolov

za gostilne, vrte, salone, pisarne itd.

Uzorec in ceniki (318—2)
pošiljajo se na zahtevanje zastonj.

Zunanja naročila izvršujejo se točno in vestno.

≡ Kašlja ni več! ≡

Staro in preizkušeno domače zdravilo so pristni

Oskar Tietze-jevi

čebulni bonboni

ki pre-
netljivo hitro upliva-
jo proti kašlju, hripavosti, zasli-
zenju i. t. d. Ze izborna sestava mojih bonbonov je
porok za uspeh. Paziti je torej natančno na ime
Oskar Tietze in na „čebulno znamko“, ker
se prodajajo posnetki, ki so brez vrednosti ali celo
škodljivi. — V zvežnjih à 20 in 40 kr.

Glavna zaloga: Lekar F. Križan, Kromeriz.
Zaloga pri vseh lekarnah in trgovcih s specerijskim
blagom. V Ljubljani pri: U. pl. Trnkóczy-ju,
lekarju in L. Grečel-uu, lekarju. (918-28)

≡ Za bolne in zdrave ≡

najboljše hranilno sredstvo, silno potrebno
za zdravje, priznано od zdravnikov kot „izvrstno“
in od mnogih bolnikov s pričali najtoplejše priporo-
čeno, je (100—7)

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

z dobrim ukusom in lepo dišavo.

Zavitek s 1/2 kg. velja 30 kr. — Jako ceno pridejo
zavitek 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri Ubaidu pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani; na Dunaji imajo
zalogo lekarji: Viktor pl. Trnkóczy, V. okraj, Hundsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy, III. okraj, Radetzkyplatz 17; Julij pl. Trnkóczy, VIII. okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Stajer-
sko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v
vseh lekarnah, prodajalnicah dišav, kupcih itd. itd.

Prekupoč imajo obilen robet.

Na prodaj imam po jako nizki ceni 300 hlodov

(po domače štokov) za deske, nad 30 cm. debelih. Vsi so meseca sušca posekani. Kdor jih želi kupiti, naj se oglasi pod naslovom: Tomaš Erlah št. 8 v Radečah, Gorenjsko. (348—2)

Nizke cene, točna postrežba!

P. n. častitemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem pričel pod že preje znano in mnogo let obstoječo tvrdko sedaj izdelovati vsakovrstno obleko za gospode in dečke ter se najuljudneje priporočam za mnogobrojni obisk in naročila, z zagotovilom, da mi bode vedna skrb točna, cena in dobra postrežba. (290—3)

Z vsem spoštovanjem se priporočam

A. Reisner

c. kr. polkovni krojač

Marije Terezije cesta št. 10

(Treotova hiša)

v Ljubljani.

Delavnica oblačil za c. in kr. častnike in prostovoljce!

Štev. 467.

Razglas.

(349)

Za zagotovljenje drv za c. in kr. čete in zavode postaje Celovec s Št. Petrom vred za čas od 1. dne septembra 1892 do konca avgusta 1893

bode pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Celovci
dne 12. aprila 1892, dopoludne ob 10. uri

javna obravnava s pismenimi ponudbami, izključivši brzojavne ponudbe.

1. Približna potreščina je mesečno, in sicer:

po letu 100 m³ mehkih ali 66 m³ trdih | drv.

„ zimi 400 m³ mehkih „ 266 m³ trdih | drv.

Torej je treba na leto 3000 m³ mehkih ali 2000 m³ trdih drv.

2. Drva imajo se zakupnim potom loco Celovec oddajati c. in kr. četam in zavodom in se bode erarično drvišče v magacinskem etablissementu za 18 gld. letne najemščine za dobo zakupa v porabo prepustilo onemu, ki dobi zakup.

3. Ponudbe, ki morajo imeti kolek za 50 kr., napravljene po formularji, ki je razporežen pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Celovci, zapečatene in s 5 odstotno varščino, katero mora oni, ki dobi zalaganje, pozneje povišati na 10 odstotno kavcijo, oddati se morajo vsaj do 10. ure dopoludne gori omenjenega dne obravnavni komisiji. Na pozneje ali brzojavnim potom došle ponudbe in na ponudbe, ki niso napravljene po razglašanih pogojih, se ne bode oziralo. Ko bi se v kaki ponudbi nastavek cene v številkah ne ujemal z onim v pismenih, se bode nastavek v pismenih zmatral za pravi.

4. Podjetniki, ki c. in kr. vojaškemu preskrbovalnemu magacinu v Celovcu neso osobno znani, morajo preskrbeti spričevalo trgovske in obrtne zbornice, oziroma taki obrtvalci, ki nimajo tvrdke, spričevalo pristojnega političnega oblastva prve instance o njih solidnosti in zalagalni zmožnosti v obsegu ponujane podjetja. To spričevalo pa mora biti najnovejšega datuma in doiti na prošnjo stranke potom imenovane trgovske zbornice (političnega oblastva) vsaj na dan pred obravnavo pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Celovci. Posledice kake morebitne zamude vsekako zadevajo le stranko.

5. Občine so ulaganja varščine in kavcije vsekako oproščene in se ravno tako kakor kmetijska društva opozarjajo na to zalaganje drv. Te imajo proti drugim podjetnikom pri enakih ponudbah prednost.

6. Ponudbe, ki obsegajo krajšo zavezanost, nego 14 dnij, se zavrnejo.

7. Zastran prepeljavanja drv v konkurenčni kraj Št. Peter se po članu XVII. zvezka pogojev imajo staviti posebne ponudbe, ker se bode sicer zmatralo, da je prevažanje že obseženo v zahtevanih cenah. Pri enakih ponudbah za prepljavo ima oni, ki je dobil zalaganje, prednost.

8. Drva se oddajajo četam začetkom in v sredi vsacega meseca.

9. Ponudniki odrekó se glede izjave vojne uprave o vsprejetji ponudb spolnenju v §. 862 obč. drž. zak. in v članih 318 in 319 avstrijskega trg. zak. določenih obrokov glede vsprejetja obljub in ponudeb.

10. Natančnejši pogoji in ponudbeni uzorci se lahko pregledajo slednji dan 8. do 12. ure dopoludne in od 2. do 6. ure popoldne pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu, kjer je za to obravnavo v dveh enakih listinah napravljeni zvezek pogojev ddo. v Celovci dne 27. marca 1892 in od katerega se dobé tiskani izvodi proti plačilu štirih (4) krajcarjev za tiskano polo, oziroma pošljejo tudi po pošti.

11. V ponudbi se ima izrecno izjaviti, da se ponudnik podvrže pogojem poprej navedenega zvezka pogojev.

12. Za zgoraj navedeno množino drv se vsprejemajo tudi ponudbe na dološljatev v oskrbovalni magacin v Celovci. Dotične kolekovanе prodajne ponudbe se morajo opirati na zvezek pogojev za pogodbeni kup, ki se tudi v tukajšnjem uradu lahko slednji dan ogleda v zgoraj omenjenih uradnih urah in katerega posamični izvodi dobé se proti plačilu 16 kr.

13. Dobavni obroki so pridržani sporazumljenju pogajajočih se strank pri sklepanji pogodbe; vender se morata vsaj dve tretjini vse lesne potreščine vsaj do konca januarja 1893. leta doposlati.

14. Tudi se morejo staviti ponudbe na prodajo delov razpisane cele množine drv (delne ponudbe) in sicer do najmanj 100 m³. Vojaška oprava si pridržuje, da vsprejme po svojem preudarku od ponudnika vso ponujano količino ali pa le del ali pa ponudbo popolnoma odbije.

15. Skladanje došlih drv (brez navzkrižja) na eraričnem drvišču ima zalagatelj sam preskrbeti in v ta namen tudi sam poskrbeti za potrebne drogove.

Od upravne komisije c. in kr. vojaškega preskrbovalnega magacina.

V Celovci, dne 27. marca 1892.

Velikansko peso

večno deteljo (Luzerne), mnogo-
vrstna semena za vrte in trav-
nike, zanesljivo kaljiva

prodaja po najnižji ceni (152—15)

PETER LASSNIK v Ljubljani.

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipeka. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let **autoritete**, ker odpravi vsako neprirojeno **gluhost**, uklanja takoj **slab posluš.**, **ušesni tok** in vsako **ušesno bolezen**; dobiva se proti doplačilu gld. 1.70 v vsej Avstro-Ogerski franko-
vano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni g. Mittlerja v Zagrebu; nadalje pri Za-
netti-ju v Trstu, Jožefu Cristofolletti-ju v Gorici; Antonu Mizzano na Reki, — na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Štefanovem Trgu št. 8 in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 196. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom

c. kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji. (962)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in
tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra Retau-a

Sebeohrana.

Česko izdanje po 80, nemški izdaji. Z 27 podoba-
mami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi
na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični nje-
govni pouki rešijo vsako leto na tisoče bol-
nikov gotove smrti. Dobiva se v založni knji-
garni „Verlags-Magazin R. F. Bieroy v Lip-
skem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsakej
knjigarni. (1089—15)

Podpisanec vljudno naznanja, da se bo

prodajalnica z mešanim blagom

pri Sv. Križi pri Litiji potom javne dražbe dne 7. aprila
1892 dala v majem na lici mesta in sicer za pet let, proti
prav ugodnimi pogoji. (368)

Ta prodajalnica, tako zvana „Persinova“, je bila vedno
dobro obiskovana in je tudi najbližja farne cerkve.
Več o tem se zve pri podpisnem varuhu Persinkine
zapuščine.

Sv. Križ pri Litiji, 30. marca 1892.

Franjo Miklavčič.

Otvoritev gostilne.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam,
da sem **1. aprila otvoril**

gostilno na Bregu štev. 18

preje „pri Francelnu“.

Skrbel bom za pristna naravna vina,
izvrstno Koslerjevo marcno pivo, kakor tudi
za okusna gorka in mrzla jedila. (370—1)

Naročila za hrano se sprejemajo.

Priporočam se za mnogobrojni obisk

z odličnim spoštovanjem

F. M. Remic.

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN

LEICHTLÖSLICHER CACAO

J. GIONTINI,

(345—2)

v Ljubljani, Mestni trg št. 17

priporoča nastopne **novosti** in posreduje točno in ceneno
pri naročilih na spodaj imenovane časopise:

Die Kneippkur, humorističen spis à la Busch gld. 1.—
90 kr. po pošti „ 2:20
Goffine, katoliška hišna postila 4° vez. „ 18
740 strani „ 1:56
Mayerjev mali konverzacijski slovar v 66 „ 1:56
vezkih „ 1:56
Bazar, modni list, za četrt leta „ 1:56
Frauenzeitung gld. 1:50 po pošti „ 1:56
Modewelt, za četrt leta gld. —75 po pošti „ 1:56
vel. za četrt leta gld. —60 po pošti „ 1:56
Mode elegante, za četrt leta gld. 1.— po pošti „ 1:56
Mode Wiener, za četrt leta gld. 1:50 po pošti „ 1:56
Wagnerjev album, 7 lepih plesnih komadov
za klavir, po pošti gld. 1:50 „ 1:56
ter preskrbuje vse v knjigotrstvu izšle slovenske in nemške
novosti. Vsako naročilo o stvarih, katere imam v svoji
trgovini s papirjem, izvršujem točno.

Koroški

RIMSKI VRELEC.

Steklenice se polne naravnost z vrelec.

Najizbornejša slatina

izvrstno zdravilo, ako se uživa z mlekom ali
sladkorjem, zlasti za kašljajoče otroke, —
zdravišče za bolnike na želodci in mehurji
trpeče, za kataralične in malokrvne ljudi.

Glavna zaloga v Ljubljani

pri **M. E. SUPAN-u.** (849-26)

Zdravišče s studeno vodo

Št. Radegund

na Štajerskem, 2 uri od železniške postaje v Gradci.

Krasna lega med visokimi gorami, sredi velikih
smrekovih gozdov. Milo, tonizujoče zračje. Izborna
pitna voda. Zdravilna gimnastika in masaža. Ugodna
stanovanja v 23. zdraviliških hišah in vilah. Zmerne cene.

Zdraviška sezona od 1. aprila do sredi novembra.

Natančnejše podatke o zdravilni metodi, indi-
kacije in sploh podatke o razmerah in cenah dobiti
je iz prospekta ki se razpošilja vsakomur, kdor se
oglasi, brezplačno. (871)

Dr. Gustav Ruprich
asistentni zdravnik.

Dr. Gustav Novy
vodja zavoda.

Železo izpodrinjeno!

Stisnjeni alumin je trda kovina, katera se staja le v raz-
belni vročini, raztopi v solni in kalijevi kislini, apneni vodi;
ostane srebrobela v zraku, ker nič ne oksiduje (zarjavi); suko-
pornost 360°; specif. teža 2.5, od železa pa 7.9. Trije ključi
tehtajo toliko, kakor en sam železni enaki ključ. Iz-
delujem ključe po 70 kr. in naprej tudi po doposlanih železnih
ključih, kolikor se jih hoče. Treba pravočasnega naročila za-
radi preoblih naročb.

V Ljubljani, 2. aprila 1892.

Jožef Rebek,

ključavničar, Frančevo nabrežje.

(330)

Zdravniški in kemiško presku-
seno, odobreno in priporočeno **kot najboljšo milo na svetu!**

Za racionalno varstvo kože in radi štedljive porabe **najcenejše**
toiletne milo je

Doeringovo milo s SOVO,

katera se je po skrbnih preskušnjah in vsled upliva znamenitih higijenikov upe-
ljala v trgovstvo. To je nedosežno, neutralno, kožo osvežujoče

toiletno milo prve vrste

(354—1)

jako ugodne vonjave in eminentnega upliva na

prožnost in lepoto kože

ter ima, kakor nobeno drugo

**vsaj svojstva za pridobitev in ohranitev fine polti, umivanje
dojencev in otrok, kakor za osebe z zelo občutno kožo.**

V nasprotju z mnogimi inimi dragimi toiletnimi mili, katera, porabljena delj
časa za umivanje, uplivajo slabo na kožo, je

Doeringovo milo s sovo za vsakdanjo rabo

najpripravnejše, in ker ni rezko, je zlasti za **delavski stan** in sploh za **službu-
joče osebe**, kateri dobé vsled dela grapavo kožo in rdeče roke, jako priporočljivo.

Kot **znamenje** pristnosti utisnjena je vsakemu komadu **Doeringovega
mila** naša varnostna znamka, odtod imenovanje „**Doeringovo milo s sovo**“.

Dobiva se po 30 kr. komad pri:

Avg. Auer, lekar Grützel, Ant. Krisper, Ed. Mahr, Mayr-jeva lekarna „pri zlatem
jelenu“, Piccoli-jeva lekarna „pri angelju“. **Generalno zastopstvo za Avstro-
Ogersko: A. MÖTSCH & Co., Dunaj, I., Lugeck 3.**

Sladčičarna

Jos. Šumi v Ljubljani.

P. n.

Za bližajoči se velikonočni čas priporočam p. n. čast. trgovcem-veletržcem svojo
veliko zalogo in najlepšo zbirko času primernih izdelkov.

Novo! Jajčka iz čistega sladkora v raznih lepih neškodljivih barvah.

(ptičja)	majhna 600 komadov	1 kilo.	
„	srednja 220	„	1 „
„	(Dragée) 180	„	1 „
„	večja 120	„	1 „
„	400	„	1 „
„	350	„	1 „

samo rdeče barve.
prevlečeni s čokolado

Dalje fino izdelana **jajčka**, okrašena s cveticami po 4, 7, 12, 15, 20 kr. do 60 kr.

Kristalna in atlasova jajčka, ki se odpro od 20 kr. do 1 gld. komad.

Jagnjeta (zajčke) iz sladkora 15 „ 1 „

Jajčka iz lesa, stekla, traganta, za napolniti s sladčicami.

Vedno v zalogi sveže **kandite**, **čokolada**, **rože** in **cvetice** za okrašenje
povitnic (tort), **malčen sok**, **homeopatične kroglice**, **sadlinova**, **marelčna**,
malinova in **grozdlična omaka** (salse). Po najnižjih cenah proti vsaki tukajšnji
konkurenci.

Prepriča se lahko vsakdo, ker tudi majhna naročila za poskušnjo izvršujem točno.
Veletržcem dajem posebno ugodne cene.

Z naročili prosim ne odlašati, ker ne bi mi bilo mogoče v zadnjem času vsem
zahtevam ustreči

Z odličnim spoštovanjem

(293—4)

Josipina Šumi v Ljubljani.

Krasni uzorci za zasebne kupce zastoj in frankovano.

Knjiga uzorcev za krojače nefrankovano.

Blago za obleke.

Peruvije in dosking za čč. **duhovščino**, predpisano blago za o. kr. uradnikov
uniforme, tudi za **veterane**, **ognjeasce**, **telovadce** in za **livraje**, **sukno** za
billarde in **igralne mize**, **nevaljano sukno**, tudi **nepremočljivo**, za **lovake**
suknje, **pralno blago**, **potne ogrinjaje** od gld. 4 do gld. 14 itd. — **Kdor hoče**
imeti hvalevredno, pošteno, trdno, čisto volneno sukno, ne pa cenene
ounje, kakor jih prodajajo **kramarji** od hiše do hiše in katere niso vredne, da
se plača zanje **krojaču** za delo, obrne naj se do

Ivana Stikarofskega v Brno.

Permanentna zaloga sukna za več kakor 1/2 milijona gld.

Največja razpošiljalnica na kontinentu.

V svarilo! Svarim p. n. publiko pred **tvrdkami**, katere pripo-
ročajo „ostanke“, „coupons“ po 8-10 m dolge in
takovane „odrezke“ za **salonske obleke**. Sleparsijo se vidi že iz
tega, da so ti odrezki **jednako dolgi**, kajti taki odrezki se sestav-
ljajo iz **nemodernih**, **pohabljenih** in **nerazprodanih komadov**. Ta
zanikarna roba, katero kupijo te **tvrdke** iz druge in tretje roke, je
vredna komaj tretjino svoje cene. Razpošiljam samo po povzetju, za
več kakor 10 gld. frankovano. — **Dopisovanje** v nemškem, ogerškem, če-
škem, poljskem, italijanskem in francoskem jeziku. (235—7)

Dobri kamnoseki za mramor in granit

dobro delo in stalno delo pri Ludo-
viku Naisss-u, kamnoseku v Beljaku. (337-2)

Veliko izbiro izprehodnih palic

po najnižji ceni (od 15 kr. naprej) priporoča
k pričetni sezoni

Kočevska domača obrtnija v Ljubljani,
Šelenburgova ulica šte. 4. (319-4)

Prekupniki dobé primeren popust.

Naznanilo.

P. n. častitemu občinstvu kakor tudi do-
sedanjim mojim naročnikom uljudno nazna-
njam, da sem se preselil

v Židovsko ulico št. 8
(poleg krznarja Kaseka)

ter p. n. častito občinstvo uljudno prosim, da
bi me blagovolili tudi v novem stanovanji po-
častiti z mnogobrojnimi naročili

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

Fran Kreč,
krojač v Židovskih ulicah
šte. 8 v Ljubljani.

(289-3)

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam prečistitemu občinstvu in p. n. gostom
da bodem od dne 24. t. m. premestil svojo

gostilno

katero sem doslej imel na Starem trgu št. 7 v gosp.
Sevnika hiši

v hišo g. Jesenka na Starem trgu št. 11.

Priporočujoč se prečistitemu občinstvu še v nadalje
obiskovanje in zaupanje, oblašam, da bodem tudi v naprej
kar najbolje mogoče skrbel za točno in dobro postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Pok,
gostilničar.

(328-3)

1891 Zagreb 1891 Temesvár
Čast na diploma Zlata svetilja

HWIZDE

Korneuburški živino-redilni prašek

za konje, govejo živino in ovce.

Ta prašek rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom v
vseh večjih hlevih, kadar živina ne sme kadar slabo pre-
bava, v zboljšanje mleka in da dajo krave več
mleka; prašek moči posebno izdatno naravno odporno
silo proti kužnim boleznim.

Cena 1/2 skatljica 70 kr., 1/4 skatljice 35 kr.

Paziti je na gorenjo varnostno znamko in zahtevati je izrecno
Kwizdin Korneuburški živino-redilni prašek.
Pristno blago se dobi v vseh lekarnah in trgovinah s spec-
erijskim blagom.

GLAVNA ZALOGA: (242-3)

Fran Ivan Kwizda
c. kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni založnik, okrožni lekar v
Korneuburgu pri Dunaju.

Trgovskega pomočnika

popolnoma večšega trgovini s konfekcijskim, modnim in
platnenim blagom ter ženskimi ročnimi deli, išče

F. Bendeković

(338-3)

v Karlovcu na Hrvaškem.

Fran Flander

stavbinski in pohišni mizar
Marije Terezije cesta (poleg Kozlerjeve
pivarne) v Ljubljani

priporoča se p. n. častitemu občinstvu za vsa v
mizarsko obrt spadajoča dela z zagotovitvijo, da
bode p. n. častitim naročnikom vselej postregel z
najboljšim blagom in nizko ceno. (292-3)

V AMERIKO.

VOŽNJI LISTKI

(7-13)

pri

nizozemsko-ameriški pa-
robrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

Ne plačujte provizije,
naročite direktno
sveže in suhe
vence
s trakovi in napisi,
šopke
in druge cvetlice
pri (67-13)

Alojziju Korsiki
umetnemu in kupčijskemu vrt-
narju v Ljubljani.

Ilustrovani cenilniki semen,
vrtnic in drugih cvetlic za v
lonce, spargelnovih sadik i. t. d.
zastonj in franko.

Velika zaloga narejenih oblek za gospode in dečke B. Jesenko v Ljubljani.

Priporoča se p. n. častitemu občinstvu v izdelovanje vsakovrstnih oblek
za gospode in dečke. Velika zaloga narejenih oblek za otroke, katere
prodajam po najnižjih cenah ter so zelo trpežno narejene. Kdor si želi kako
obleko omisliti za se ali za otroke, blagovoli naj se prepričati osobno, da imam
dobro blago v zalogi po zelo nizki ceni. — Pisarna naročila izvršujejo
se istotako točno, ceno in iz dobrega blaga.

Za mnogobrojna naročila priporočam se najuljudneje

B. Jesenko

(268-3)

trгоvec in izdelovatelj oblek v Ljubljani, Stari trg.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim ošesom,
žuljem na jed-
platih, petah in
drugim trdim
praskom
kože.

Dobiva se
v lekar-
nah.

Ta obliž dobiva se le v eni veliki velikosti po 60 kr.
Zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Veliko
priznanih
pisem je na
na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna
(524) **Meldling-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljub-
ljani J. Svoboda, U. pl.
Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovcu A. Egger, W.
Thurmwald, J. Birnbach-
er; v Brezjah A. Aich-
inger; v Trgu na Koro-
škem C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Šavnik; v Rad-
gouli C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju J. Kupferschmid.

Pozor!

gospodinje!

Pozor!

! Razprodaja !

Razprodaja

modrobelo posteklene plošče-
vinaste kuhinjske posode

pri

Andr. Druškovič-u

trgovina z železjem

v Ljubljani, Mestni trg št. 10.

Dobiva se tudi vsakovrstno hišno in
kuhinjsko orodje po najnižji ceni. —
S tem ponuja se vsem p. n. gospodarjem,
gostilničarjem, predstojništvom bol-
nic itd. najboljša prilika, svoje hišno
in kuhinjsko orodje po ceni dopolniti
ali pa si novo omisliti.

Nevestam priporočam svojo nalašč za
novo gospodarstvo sestav-
ljeno hišno potrebščino iz železa od
gid. 15— do gid. 200.—.

Vnanja naročila se takoj in vestno
izvršijo. (54-24)

! Razprodaja !

! Najnižje cene !

SCHUTZ - MARKE.

Nedoseženo!

Pristna

Kneipp-ova sladna kava

čista ali z

Oelz-ovo kavo

pomešana, je zdrava, cenena kava,
fino duhteca, kateri je dajati prednost
pred drago, trovilno bobovo kavo. —
Kneipp-ova sladna kava je pristna, ako se prodaja v
rudečih, četverooglatih zavojih z varnostno znamko, kakor
je tu natisnena. (1006-15)

Oelz-ova kava le z našo firmo.

Bratje Oelz v Bregencu

od veleč. gosp. župnika Seb. Kneipp-a za Avstro-Ogersko jedina privil.
tovarna sladne kave.

Dobiva se v vseh boljših trgovinah s specerijskim blagom.

Zastopstvo za Kranjsko ima M. Wagner-jeva udova v Ljubljani.

1892

Za pomladansko in poletno sezono

1892

priporočam bogato svojo zalogo najmodernejših **damnih čipek** in **slamnikov, cvetk, trakov, peres, tančic, agrafov** itd.

Solnčnikov

najraznovrstnejše novosti, takisto **pahalke** od najcenejše do najfinejše vrste.

Rokovice za gospe in gospode

najboljše vrste **glacé, sukančne, fildecose, pol in povsem svilnate.**

Kravate za gospode

ovratniki in manšete v nedosežno veliki izbiri, najmodernejše fazone. (956—23)

Srajce za gospode

gladke ali zložene fazone, za izbornost blaga in izvrstni kroj se jamči, ker je vse iz prve in najslovitejše Dunajske tovarne za izdelovanje perila za gospode.

Z odličnim spoštovanjem

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani, na Starem trgu.

1892

1892

Na najnovejši in najboljši način
umetne

(228—8)

robe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**, — odstranjuje **zobne bolečine** z usmrtenjem živega

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Nepremočne

vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (860—28)

R. RANZINGER

speditör c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

Za vsakogar

(333—2)

povsem sigurna eksistenca.

40 gold. na teden more zaslužiti vsakdo, kdor ima količjak znanja na deželi, tudi poleg navadnega svojega opravka, **brez risika, brez glavnice in brez strokovnega znanja** in sicer **lahko**, prevzemši zastopništvo znane tovarniške veletržnice. Samo pisane ponudbe je pošiljati **Fr. Špaček-u** v **Pragi 12-II.**

Izvržkov, kupljenih na licitaciji, nimamo!

Vedna

razprodaja klobukov!

Ker je po mnogih časopisih naznanjeno, po kako nizkih cenah se bodo klobuki od 18. t. m. prodajali, naznanjamo podpisanci slavnemu občinstvu, da se dobiva **pri nas zmirom boljše blago po ravno tisti ceni ali pa še ceneje**, samo da mi tako čudnih reklam ne delamo.

Cene so sledeče:

(267—4)

Mehek klobuk od 90 kr. naprej.

Trd klobuk od 1 gld. 50 kr. naprej.

Klobuk z židano podlogo od 2 gld. naprej.

Blago dobivamo **iz prvih tovarn v Avstriji**. — Tudi imamo **pristno angleško blago** na prodaj. — Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Tvrdba obstoji 18 let.

Tvrdba obstoji 100 let.

Tvrdba obstoji 10 let.

Anton Krejči.

Josip Pok.

Ivan Soklič.

Blago iz prvih tovarn v Avstriji!

Najnižje cene! Dobra roba!

Klobuki v vseh barvah!